

Meksikan serhediniň birinji «şehidi»

Category: Kitapcy, Medisina, Publisistika

написано kitapcy | 26 января, 2025

Meksikan serhediniň birinji "şehidi" MEKSIKAN SERHEDINIŇ BIRINJI «ŞEHIDI»

Dogubeýazitde geçen hepde ABŞ-dan ugradylan bir ýigidimizi jaýladyk. Öleniň ady Abdylhekim Eşiýok.

Abdylhekim eli uzadan ýerine ýetýän işewürlerden dälidi. Ol ýokary okuw jaýynda okamak üçinem ABŞ-na gidenokdy.

18-nji martda gaçgak ýolagçylary aşyrýanlaryň kömek etmeginde Meksika uçup, bikanun ýollar bilen ABŞ-na giripdi. Ol Nýu-Ýorkda welosipedli dostawşik (haryt paýlaýjy) bolup işläp ýörkä, awtoulag heläkçiligine uçrap aradan çykdy.

Neresse ABŞ-na gaçan on müňlerçe türk migrantynyň birinji «şehidi» boldy.

• STAMBUL-MEHIKO SITI

Abdylhekim Dogubeýazitde garyp maşgalada önüp-ösdi.

Ol kakasy we özünden uly iki erkek dogany ýaly gurluşyk işlerinde işleýärdi.

Doganlary bilen bile Didimde we Bagdatda işledi. Geçen ýyl Dogubeýazite gaýdyp geldi. Hiç bir işiň başyny tutup bilmedi. Gözüni ABŞ-na dikdi.

Çünki birküç ýyl bäre dogubeýazitli ýaşlar gaçgak ýolagçylary aşyrýanlara 5-6 müň dollar berip, ABŞ-na başyny atýar. Ýaşlar Stambuldan howalanan uçar bilen Meksikanyň paýtagty Mehiko Sitä gidýär. Yzyndan ABŞ bilen araçäkleşýän Huarese ýa-da

Kankuna baryar

Şol ýerden serhedi bikanun ýagdaýda geçip, ABŞ-na aýak basýar. Käbirleri ABŞ-da galsa, käbirleri Kanada aşýar.

• ÇYKANYNYŇ YZYNDAN...

Abdylhekimiň çykany Sefkan Igdirde birküç hepde iňlis dilinden taýýarlyk kursuny geçenden soň geçen fewral aýynda hemişeki ugurdan geçip Nýu-Ýorka geldi. Türk restoranlarynyň birinde işlemäge başlady. Abdylhekimi höweslendiren we gitmegiň kül-külüne düşürenem Sefkanyň agzyynyň aşa ýetmegidi.

Abdylhekim ABŞ-da gazanyp soň bermek şerti bilen ýakynlaryndan pul karz aldy. Ol alan puluny gaçgak ýolagçylary aşyrýanlara elin sanap berdi. Maşgalasy bilen hoşlaşandan soň 18-nji martda Meksika uçdy.

15-20 adamlyk toparda agrylylar, patnoslylar, batmanlylar bardy. Olaryň birinji gezek serhetden geçmäge synanyşyklary şowsuz tamamlandy.

Amerikan serhetçileri olary oka tutdy. Ikinji synanyşyklarynda ABŞ-na aýak basdylar.

Abdylhekim we onuň ýanyndakylar belli bir wagta çenli gözegçilik nokadynda saklandy. Soňra prokuroryň öňüne çykaryldylar. ABŞ-da hiç hili jenaýata we beýleki düzgün bozmalara goşulmajaklaryna söz berenlerinden we Kurana ellerini goýup ant içenlerinden soň goýberildiler.

• ÖYSÜZ-ÖWZARSYZLARYŇ BOLÝAN ÝATAKHANALARYNDA ÝATYP-TURDY

«Voice of Amerika»-nyň (VOA) berýän habaryna görä, Abdylhekim dilini bilmeýän ýurdunda belli bir wagta çenli «Gramercy Park» ýaşaýyş massiwindäki munisipalitetde degişli öýsüz-öwzarsyz ykmandalaryň ýatyp-turýan ýatakhanelarynda bolmaga başlady.

Ol welosipedli kurýer (haryt daşyjy) bolup işledi. 4-nji iýunda buýrulan harytlary müşderä gowşuryp gaýdyp gelýärkä, ýatakhanyň golaýynda aşa serhoş ýagdaýdaky Mahbub Ali atly adamyň awtoulagynyň aşagyna düşdi. Görgüli agyr ýaraly ýagdaýda ýerleşdirilen hassahanasynda jan berdi.

Abdylhekimiň meýdini Türkiýä ugratmak üçin haýyr-sahawat

kampaniýasy başlandy. Gerekli puluň mukdary 8 müň dollardy. Türklerem, amerikanlaram ellerinden gelenini kömek etdi. Jemi 24 müň 294 dollar üýşdi.

Geçen hepde sud-medisina ekspertizasyndan we hukuk barlagyndan geçenden soň garaşsyz molla Ahmet Dönmez tarapyndan okalan jynaza namazynyň yzyndan Türkiýä ugradyldy. Toplanan puldan galany-da merhumyň maşgalasyna berildi.

Abdylhekim 11-nji iýunda Dogubeyazit gonamçylygynda jaýlandy.

Abdülhekim Eşiyok

• **UMYDY ÝOKDY, ARZUW-HYÝALLARY BARDY**

Agasy Ýusuf Eşiyoka jaň etdim. «Abdylhekim nämüçin ABŞ-na gitdi?» diýip soradym. Ol şeýle diýdi:

– Hiç hili umydy ýokdy. Ýaşdy. Men onuň bilen köp gürleşýärdim. Arzuw-hyýallary bardy. Ol maňa «Bärde hiç bolar ýaly däl» diýýärdi. Durmuş şertleri juda agyrdy. Öýlenesi gelýänem bolsa, öýlenip bilenokdy. Çünki bäreň ýagdaýyny

özüňiz gowy bilýäňiz. Birgiden kynçylyk öňünde keserip ýatyrdy. Gaýgysy güzeranyny dolamak üçin gowurak ýerden iş tapmakdady. «Az-owlak pulum bolsa, öýlensem, özbaşyna öýün bolsa. Men entek ýaş, göreşerin, durmuşym gowulaşsa bolýar» diýen oý-hyýalda gezyärdi».

Eýsem, ýene näçe şular ýaly abdylhekimler bar?

Agasy aýdýar:

– Meniň oglum, ýegenim, çykanym gitdi. Gidenleriň azyndan 3 müň adama ýetendigi aýdylýar. Diňe Dogubeyazitden däl. Agrydanam, Patnosdanam, Igdiridenem bar. Agryda müňlerçe raýat... ABŞ-nyň Gümrük we Serhet goragy gullugynyň soňky maglumatlaryna görä, meksikan serhedini aşandan soň ABŞ-na aýak basan türkleriň sany soňky 18 aýda 33 müň adama ýetipdir.

• «GATY KAGYZY» BARLARAM GIDÝÄR

Meksikan serhedini aşýanlaryň arasynda Abdylhekim ýaly ýönekeý işçilerem, ýokary bilimli lukmanlaram, hukukçylaram, inženerlerem bar. Olaryň käbiri çagalarynam alyp gidýär.

Ýurt aşjak bolup derýada gark bolup ýörenlerem, narkoýyrtýjylaryň eline düşýänlerem bar.

AK partiýa başem bandalara, az sanly tarapgöý ýallakça, mallasamak müritlere jennet döretdi. Muňa derek millionlarça ýaşlarymyz iş tapanok, ekzamenlerden geçäýende-de konkursda ýykylýar, oňararjak işlerine bellenmeýär, çekýän zähmetlerine mynasyp baha berlenok. Ýönekeý işçiler-ä adam şekilli aýlygam alanok, ýa bolmasa açlyk serhedinde gulçulyk şertlerinde bir döwüm çörege satylýar.

Işläňokmy? Siriýalylar gapyda nobatyna garaşyp dur!

Şonuň üçinem öz raýatlarymyzyň Türkiýeden umydy üzük.

Dil bilýänler we «gaty kagyzy» (diplomy) barlar «Şengen wizasyny» alyp Ýewropa göçýär. Geçen ýyl dagy ilkinji gezek Rotterdamskiniň talypalary wiza gutaransoň daşary ýurda gitmek üçin ýüz tutdy.

Abdylhekim ýaly on müňlerçe işçi bolsa Meksika-ABŞ serhedinde geljegini gözleýär.

Ismail SAYMAZ.

«SÖZCÜ» gazeti, 16.06.2023 ý. Publisistika